

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

memo

Beslisnotitie vergoeding test voor uitreizigers t.b.v. DOC-19 d.d. 25 mei 2021

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersonen

5.1.2e

M +31(0) 5.1.2e
5.1.2e @minienw.nl

5.1.2e
5.1.2e

M +31(0) 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum
21 mei 2021

Aanleiding

In het DOC van maandag 17 mei is afgesproken dat er een inventarisatie wordt gedaan van alle vragen die leven rondom het dilemma gratis vaccins (voor reisdoeleinden) en evt. gratis beschikbaar stellen van testen. In de tussentijd is er een motie aangenomen waarin het kabinet wordt verzocht "aan te geven hoe iedere Nederlander gratis de mogelijkheid kan krijgen om, ten behoeve van het Europese digitaal groen certificaat, zich deze zomer te laten testen met een test naar keuze, waaronder een NAAT (PCR)-test, en de Kamer hierover binnen twee weken te informeren."¹ Ook zijn de Europese onderhandelingen over het digitaal groen certificaat afgerond op 20 mei, waarin de mogelijkheid aan de lidstaten wordt gegeven om te bepalen of zij de testen gratis aanbieden.

Hierbij treft u een gezamenlijke memo van VWS en IenW – mede gebaseerd op een interdepartementale uitvraag – over hoe om te gaan met de vergoeding van een test voor personen die uitreizen maar nog niet gevaccineerd zijn. De memo is *work in progress*; uw inbreng in het DOC zal de discussie in de ACC en het besluit voor de MR van 28 mei aanscherpen.

Gevraagd besluit

- A. Bent u akkoord om voorbereidingen te treffen dat testen voor reisdoeleinden gratis beschikbaar worden gesteld conform motie-Sjoerdsma c.s.?
- B. Graag uw voorkeursoptie aangeven en deze door te geleiden naar de ACC van 27 mei a.s.:
 1. Volledige vergoeding van de testkosten voor onbepaalde tijd;
 2. Volledige vergoeding van de testkosten voor een bepaalde tijd of groep;
 3. Vergoeding voor één test; of
 4. Een eigen bijdrage of geen testvergoeding.

NB1. Het betreft in alle opties enkel de test voor personen die Nederland uitreizen (zowel Nederlanders als EU-ingezetenen). Deze memo ziet niet toe op testen t.b.v. inreizen naar Nederland.

NB2. Parallel aan het besluitvormingstraject over de vergoeding van de test zal er een besluitvormingstraject opgestart worden over het uitvoeringsdomein

¹ Zie bijlage 1 en [Detail 2021D18573 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

(publiek, privaat, of een combinatie). De keuze over het domein van testuitvoering zal voorliggen in het DOC-19 van 26 mei a.s. (zie ook 'toelichting procesverloop' hieronder). Er is gekozen om het besluit over de vergoeding van de test te ontkoppelen van het besluit over het uitvoeringsdomein van de test om het complexe onderwerp behapbaar en spoedig te kunnen behandelen.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
21 mei 2021

Opties

1. Volledige vergoeding van de testkosten voor onbepaalde tijd

In deze optie wordt ten aanzien van de vergoeding van testkosten geen onderscheid gemaakt in groepen en worden de kosten voor onbepaalde tijd vergoed.

Overwegingen:

- In deze optie wordt iedereen geholpen, inclusief gevaccineerden en mensen die recentelijk corona hebben doorlopen. Hiermee kan iedereen, ongeacht de bestemming en daarmee gepaarde voorwaarden (inreismaatregelen), terecht voor een test indien nodig.
- Deze optie geeft gehoor aan de motie-Sjoerdsma c.s. van 19 mei.
- Uitvoeringstechnisch is deze (naast optie 4) mogelijk het makkelijkst, maar qua kosten voor de testen (dus exclusief uitvoeringskosten) het duurst.
- Geen afgebakend tijdvak; tot wanneer worden testen publiek vergoed?

2. Volledige vergoeding van de testkosten voor een bepaalde tijd en/of groep

In deze optie is testen gratis en afgebakend tot een bepaalde periode en/of groep.

Overwegingen:

- Hoe te bepalen tot welke periode de testen publiek worden vergoed? (Tot en met de zomervakantie, tot het moment dat alle volwassenen de mogelijkheid hebben gehad tot een vaccinatie?)
- In hoeverre is het 'fair' om de afbakening van de groep af te laten hangen of je ook een vaccin aangeboden hebt gekregen? Kinderen worden momenteel niet gevaccineerd, terwijl sommige bestemmingen ook aan kinderen een negatieve (PCR-)testuitslag vragen.
- Qua uitvoering geldt dat hoe complexer het onderscheid tussen groepen wordt (bijvoorbeeld leeftijd, of reeds gevaccineerd) hoe moeilijker het wordt. Het kan daarom wenselijk zijn om te kiezen voor een beperkte groepsafbakening in combinatie met een tijdvak (bijvoorbeeld een testvergoeding voor niet-gevaccineerden tot eind september).
- Deze optie levert een dilemma op voor de omgang met mensen die niet gevaccineerd willen worden. Hoe lang krijgen zij de test vergoed, ondanks het feit dat ze zelf ervoor kiezen om het vaccin te weigeren?

3. Vergoeding voor één test

In deze optie is de eerste test voor iedereen gratis.

Overwegingen:

- Deze optie beredeneert puur vanuit de kosten, en maakt geen onderscheid tussen het type reiziger. Een vakantieganger die één keer op zomervakantie gaat wordt hiermee geholpen. Een zakenreiziger

daarentegen (in loondienst of zzp'er) die veelvuldig op dienstreis moet worden hiermee beperkt geholpen door de overheid.

- Qua kosten voor de af te nemen testen is dit een goedkopere optie vergeleken met optie 1 en 2.
- Qua uitvoering is deze optie complex, omdat er bijvoorbeeld persoonsgegevens verwerkt dienen te worden om bij te houden wie reeds een gratis test heeft gehad, en om fraude te voorkomen. Daarnaast speelt ook de uitvoeringsvraag rondom hoe om te gaan met EU-burgers.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
21 mei 2021

4. Een eigen bijdrage of geen testvergoeding

In deze optie is de test niet gratis.

Overwegingen:

- Deze optie legt de motie-Sjoerdsma c.s. naast zich neer. Kabinet voert de motie niet uit (NB: het kabinet gaf de motie 'oordeel Kamer'.)
- Het kabinet heeft bij het wetsvoorstel inzake het testbewijs het profijitbeginsel toegepast, en daarbij een bijdrage van €7,50 per test voorgesteld. De Tweede Kamer heeft de wet echter geamendeerd zodat deze eigen bijdrage wordt geschrapt.
- Qua kosten voor de af te nemen testen is dit de goedkoopste optie.

Ruwe inschattingen

VWS/dienst testen geeft de volgende ruwe inschattingen weer. De cijfers hieronder zijn indicatief; het aantal gevaccineerden is verdisconteerd. Het aantal mensen die recentelijk corona hebben doorlopen is nog niet verrekend hierin. Een andere factor die invloed heeft op de geschatte aantal benodigde testen is hoeveel landen er per 1 juli een negatieve testuitslag eisen. Dit is continu aan verandering onderhevig.

Groep	Geschatte aantallen voor periode 2021 Q3
Nederlanders die naar het buitenland op vakantie gaan	2,7 miljoen <i>Uitwerking</i> 2019 Q3: 9,1 miljoen Aanname 2021 Q3: 75% van 2019 = 6,8 miljoen, waarvan ca. 60% voldoende gevaccineerd is. Dus circa 2,7 miljoen mensen die nog getest moeten worden.
Buitenlandse toeristen naar Nederland op vakantie komen (NB: dit zijn <u>alle</u> buitenlandse bezoekers, zowel EU- als niet-EU-burgers)	3,2 miljoen <i>Uitwerking</i> In 2017 waren dit er 17,9 miljoen. Inschatting Q3 op vakantiepatroon Nederlanders is 7,2 miljoen Correctie 75% omdat minder mensen vanwege COVID komen. Gelijke vaccinatiegraad met Nederland 60% (in zomer) 3,2 miljoen
Zakenreizigers	329.000 <i>Uitwerking</i> In 2017 waren dit er 4,7 miljoen. Inschatting Q3 25% van totale zakenreizen 1,2 miljoen. Correctie 50% omdat minder mensen vanwege COVID komen. Gelijke vaccinatiegraad met Nederland 56% (in zomer) 329.000

Besluitvormingsproces

Proces principebesluit gratis maken ja/nee

- dinsdag 25 mei: DOC-19
- donderdag 27 mei: ACC-19
- vrijdag 28 mei: MR ter besluitvorming

Proces besluit over uitvoeringsdomein

- woensdag 26 mei: DOC-19
- maandag 31 mei: ACC-19 Actua
- dinsdag 1 juni: MCC ter besluitvorming

De twee besluiten samen vormen het benodigde politiek-bestuurlijke mandaat om voortvarend aan de slag te gaan met bijvoorbeeld een aanbesteding op 1 juni. Ook dienen er betere reële inschattingen gemaakt worden en afgestemd te worden met de IRF. Daarnaast zal ook de Kamer geïnformeerd worden middels een Kamerbrief. Gedurende het verdere proces zult u op de hoogte gehouden worden van de vorderingen. Mocht er na de technische uitwerking een nieuwe bestuurlijke beslissing voorliggen, dan zal dit aan u worden voorgelegd.

Bestuurskern

Programmadirectie COVID-19

Datum

21 mei 2021

Toelichting

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Digitaal groen certificaat in een notendop

Binnen de EU wordt reizen straks weer mogelijk als een reiziger een of meer van de volgende 3 zaken op zak heeft: 1) een negatieve PCR-test of negatieve antigeentest (afhankelijk van de ontvangende lidstaat); 2) bewijs van vaccinatie; of 3) herstelbewijs (je bent recentelijk hersteld van corona). Een of meerdere stukken kunnen geplugd worden in het digitaal groen certificaat (DGC).²

Datum
21 mei 2021

Algemeen

In het algemeen geldt als uitgangspunt ten aanzien van de vergoeding van de test dat hoe minder complex het besluit is dat genomen wordt, hoe groter de kans op een succesvolle uitvoering wordt. Aanvullende regels, uitzonderingen, categorieën en bepalingen kunnen wenselijk zijn, maar een breed scala hiervan kan mogelijk leiden tot moeilijkheden en/of ongewenste onvoorziene neveneffecten in de uitvoering.

Kosten van het vergoeden van een test

Momenteel kost een commerciële PCR-test circa €100, een antigeentest circa €30 tot €50.

Wat betreft de verwachte totale kosten voor een testvergoeding geldt dat deze kosten waarschijnlijk lager zullen uitvallen. Dit komt door een combinatie aan factoren: testen worden goedkoper, hogere vaccinatiegraad (en daardoor minder vraag naar testen voor een reis), en de verwachting dat bij gunstig epidemiologisch verloop ontvangende landen minder inreisbeperkingen zullen kennen zoals het vereisen van een negatieve PCR-test.

Interdepartementale uitvraag

Interdepartementale uitvraag (tussen dinsdag 19 en vrijdag 21 mei) leert het volgende:

- Brede interdepartementale inzicht dat de politiek wenst testen gratis te maken (zowel bij toegangstesten als nu ook bij testen voor reizen). Financiën wenst toepassing van het profijtbeginsel.
- Gelijke toegang en ongelijkheid zijn vaak terugkomende begrippen: ongelijke behandeling tussen activiteiten binnen- en buitenland, creatie van ongelijkheid tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden, onevenredig hoge kosten voor mensen met een laag inkomen en mensen die al hard zijn geraakt door de crisis (jongeren, flexwerkers, etc).
- Er is behoefte om reële inschattingen en aantallen: de (onbenutte) testcapaciteit bij de bestaande sporen in het testbeleid, inschattingen over het aantal benodigde testen (ervan uitgaande dat reizigers ook beschikking kunnen krijgen over een vaccinatie- of immuniteits-certificaat), aantal testaanbieders, aantal vakantiegangers en aantal zakenreizigers per maand, etc.
- Ook zorgen over hoe indirecte vaccinatiedwang te voorkomen (er is al een incentive om te vaccineren voor reizen, aangezien je voor (herhaald) reizen meerdere tests nodig hebt),
- Hoe groot is het risico op waterbedeffecten als je testen niet gratis maakt? Inwoners van de grensstreek kunnen zich nu gratis laten testen; kan dit worden gebruikt als testbewijs? Bij de GGD kunnen mensen zich

² Naam is veranderd naar digitaal covid certificaat (DCC).

gratis laten testen; is het denkbaar dat deze testuitslag in andere landen worden aangezien als testbewijs gelet op het voornemen om de uitvoering van testbewijzen licht te houden en de te verwachten pluriformiteit aan testbewijzen?

- **Defensie:** ieder personeelslid kan een test declareren bij Defensie als hij/zij niet in staat is geweest om bij onze centraal ingerichte testlocaties een gratis test te laten afnemen. Er zijn vragen rondom DGC en de koppeling aan het eigen onafhankelijk medisch systeem. Een link met andere systemen is problematisch.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
21 mei 2021

Bijlage 1**Bestuurskern**
Programmadirectie COVID-19**MOTIE VAN HET LID SJOERDSMA C.S.****Datum**
21 mei 2021

Voorgesteld 19 mei 2021

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het vrije verkeer van personen een van de hoekstenen van de EU vormt;

overwegende dat de Europese Unie werkt aan het digitaal groen certificaat, waarbij reizen wordt vergemakkelijkt met een vaccin- of testbewijs of bij het herstel van corona;

overwegende dat aan het begin van deze zomer nog niet alle Nederlanders (volledig) gevaccineerd zijn;

van mening dat het derhalve wenselijk is de voor verkeer binnen de EU benodigde testen gratis beschikbaar te maken;

verzoekt het kabinet, aan te geven hoe iedere Nederlander gratis de mogelijkheid kan krijgen om, ten behoeve van het Europese digitaal groen certificaat, zich deze zomer te laten testen met een test naar keuze, waaronder een NAAT (PCR)-test, en de Kamer hierover binnen twee weken te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Sjoerdsma
Van der Lee
Piri
Van den Berg
Jasper van Dijk
Kuzu
Dassen
Segers